Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. Wilno, dn. 28 maja 1931 roku. 451.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

D o k o ł a z n i e s i e n i a w i z z L i t w y d o Ł o t w y . Jak podaje prasa litewska, do Kowna przybył konsul litewski w Łotwie, który będzie zabiegał o zniesienie wiz wyjazdowych dla obywateli litewskich, udających się do Łotwy. Krążą pogłoski, iż kupcy litewscy złożyli w tej sprawie prośbę odpowiednim organom, w której wskazują na nierolmalność sytuacji, jaka się ostatnio wytworzyła. Bowiem kupcy łotewscy przyjeżdżają do Litwy bez żadnych formalności wizowych, podczas gdy kupcom litewskim i in.osobom wypada załatwić wiele kosztownych czynności przedwstępnych by uzyskać wizę wyjazdową. W związku z tem, przypuszczają, iż wyjazdowe wizy do Łotwy dla obywateli litewskich zostaną zniesione.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

D o k o ł a w y b o r ó w d o s a m o r z ą d ó w . Dn.25.V.r.b. upłynął termin udzielony do składania list kandydatów. Ogółem złożono w głównej Komisji Wyborczej m.Kowna 19 list, a mianowicie:

Lista Nr.1 Litewskiego Związku Katolickiego /Liet.Kataliku Sajunga/ ze Stakiale i Szatasem na czele;

Lista Nr.2 litewska z S.Szylingasem /prezes Rady Stanu/ i Cyprjanem Piotrowskim na czele;

Lista Nr.3. Związku Właścicieli Domów i Czynszowników z Digrysem, Chodosem i Gudinskisem na czele;

Lista Nr.4 litewskich urzędników, robotników i lokatorów z adw.Batajtisem na czele;

Lista Nr.5 - litewska bezpartyjna z Oszłapasem na czele;

Lista Nr.6 - litewska z jedynym kandydatem Kapiczauskasem /ulegnie ona skasowaniu, gdy Kapiczauskas figuruje również na innej liście/;

Lista Nr.7. Związku Odrodzenia Litwy z gen.Bułotą na czele;

Lista Nr.8 - mieszkańców m.Kowna i przedmieści z Walulisem na czele;

Lista Nr.9 - Kownian, biorących udział w głosowaniu, z Daniewicziusem na czele;

Lista Nr.10 - szańcowskich właścicieli domów z Wosylusem na czele;

Lista Nr.11 - Związku litewskich kupców, handlowców i rzemieślników ze Szlepawicziusem na czele;

Nr.12 Litwinów robotników, pracowników, lokatorów i bezrobotnych na czele z Daugelą;

Nr.13 mieszkańców Szańc, Aleksoty i Dolnej Fredy na czele z Kajrukszttisem /urzędnikiem Ministerstwa Oświaty/;

Nr.14 mieszkańców Poniemunia, Wiczun i wsi Jesi na czele z Ardasem /urzędnik/;

Nr.15 żydowska lista A na czele z L.Ożyńskim, Altfeldem, dr.Helpernem;

Nr.16 żydowska lista B na czele z Łososiem, dr.Lewitanem, adw.Rubinsztejnem, Rogińskim, Chorożynckim i in.;

Nr.17 zjednoczona lista polskiej, niemieckiej i rosyjskiej mniejszości narodowych z K.Janczewskim na czele;

Nr.18 lista tatarów, na której się znajduje jeden tylko kandydat Januszewski;

Nr.19 drobnych właścicieli miasta Kowna i przedmieść oraz osadników na czele z Czerczysem i Staszysem /obaj urzędnicy/.

Dzisiaj wszystkie złożone listy kandydatów rozważy komisja wyborcza.

Ogólna liczba kandydatów na zgłoszonych 19 listach wynosi 337.

W związku z wiadomościami, jakie się ukazały w niektórych dziennikach, iż obcokrajowcy mają prawo głosu i że obcokrajowców wciągnięto na listy kandydatów, Komisja Wyborcza podaje, iż wiadomości te nie odpowiadają rzeczywistości. Żaden obcokrajowiec niema prawa głosu, ani też został wciągnięty na listy kandydatów. Przy głosowaniu wypadnie okazywać paszport.

P o w r ó t m i n . Z a u n i u s a .Jak podają "Lietuvos Żinios" Nr.115, powrócił w dn.23 maja z Genewy do Kowna min.Zaunius.

Z p o s t a n o w i e ń u s t a w y o w z m o c n i o n e j o c h r o n i e p a ń s t w a . Jak podają "Lietuvos Żinios" /Nr.114/, ustawa o wzmocnionej ochronie państwa, która ma być wkrótce ogłoszona w Wiadomościach Urzędowych przewiduje następujące trzy stany: 1/ stan ochrony, kiedy min.Spraw Wewn. ma prawo zakazu i konfiskaty druków, wstrzymanie działalności organizacyj, wydawania rozporządzeń, nakładania kar do 1,1/2 tys.litów, udzielania szczególnych pełnomocnictw naczelnikom powiatów. Stan ochrony zobowiązuje do 3-ch miesięcy. 2/.Stan wzmocnionej ochrony, kiedy min.Spraw Wewn. ma prawo zakazu druków i wydawnictw, wprowadzania cenzury, zamykania towarzystw, zakazu noszenia broni, wydawania rozporządzeń w celu utrzymania spokoju, skazywania na areszt do 3-ch miesięcy i na grzywnę do 3-ch tys. Stan taki trwać może do roku. 3/. Stan wojenny, zależny od min.Obrony Kraju. Przy stanie wojennym, ministrowi Obrony Kraju obok praw wymienionych przysługują również wszystkie prawa związane ze stanem wojennym, a więc: mobilizacja, rekwizycja, konfiskata i t.d. Min.Obrony Kraju ukarać może przy stanie wojennym więzieniem do 1 r. lub grzywną do 12 tys lt.

Z e z j a z d u n a c z e l n i k ó w p o w i a t ó w . Jak podają "Lietuvos Żinios", /Nr.114/, podczas zjazdu naczelników powiatów wygłosił obszerne sprawozdanie informacyjne p.o.dyrektora policji kryminalnej Statkus. Zobrazował on dokładnie "kulturkampf" krikszczioniów na Litwie i scharakteryzował leaderów tej organizacji. Pewne grupy krikszczioniów w walce z rządem szukają kontaktu nawet z laudininkami swymi największymi wrogami. W kongresie parlamentarzystów w Paryżu brali udział krikszczioniowie i laudininkowie. Kongres uchwalił rezolucję walki z dyktaturami. Rezolucję ową podpisali również przedstawiciele polscy. Jest to wskazówka, że krikszczionie idą ręka w rękę z Polakami.

Z e s ł a n i e s t u d e n t a G r o t k o w s k i e g o . Jak podaje "Siegodnia" /Nr.146/, sekretarz studenckiej organizacji atejtininków student Grotkowski skazany został za wygłoszenie antyrządowej mowy na zebraniu studenckiem w Uniwersytecie na zesłanie do obozu koncentracyjnego na okres 6 miesięcy.

IV-V. SPRAWY POLSKI I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

W s p ó l n a l i s t a w y b o r c z a m n i e j s z o ś c i p o l s k i e j , n i e m i e c k i e j i r o s y j s k i e j . Jak podaje "Dzień Kowieński" /Nr.116/, wspólna lista mniejszości polskiej, niemieckiej i rosyjskiej przedstawia się jak następuje: 1.Janczewski Kazimierz, prawnik. 2.Mikuczewski Ludgier, pracownik. 3. Kinder Rudolf, kupiec. 4.Paszkiewicz Bohdan, dziennikarz. 5.Sokołow Anatoljusz, prawnik. 6.Lutyk Bolesław, inżynier. 7.Syrunowicz Witold, nauczyciel. 8.Rogal August, dyrektor banku. 9.Szatyński Antoni, urzędnik. 10.Ciechanowicz Eustachy, szewc. 11.Prozorow Wasyl właściciel domu. 12.Szulc Oskar, pracownik. 13.Giżyński Tomasz felczer 14.Butkiewicz Paweł, pracownik.15.Mikulicz Paweł, prowizor. 16.Deryng Fryderyk, mechanik. 17.Gryszkiewicz Józef właściciel domu. 18.Lutyk Witold kooperatysta. 19.Mazurkiewicz Edward stolarz. 20.Kutkiewicz Staniaław ślusarz. 21.Sabutis Juljan robotnik. 22.Hryncewicz Leonard cukiernik. 23.Lekstutowicz Jan monter. 24.Szteinmec August kupiec.

I n t e r w e n c j a p r z e d s t a w i c i e l i m n i e j s z o ś c i n i e m i e c k i e j . u P r e z y d e n t a P a ń s t w a . w s p r a w i e s z k ó ł n i e m i e c k i c h i z a j ś ć k o ś c i e l n y c h . Jak podaje "Dzień Kowieński" /Nr.116/, w tych dniach przedstawiciele mniejszości niemieckiej pp.Kinder i Rogal odwiedzili Prezydenta Państwa Smetonę, interwenjując u niego w sprawie stanu szkół i zajść kościelnych. Delegacja oświadczyła Prezydentowi Państwa, iż część szkół niemieckich została zamknięta. Zezwoleń na otwarcie nowych szkół przestano całkiem udzielać.

Następnie delegacja interwenjowała w sprawie incydentu kościelnego w Wierzbołowie. Prezydent Państwa oświadczył delegacji, iż policja nie może się mieszać do kwestyj kościelnych i zaproponował delegacji, aby gmina ewangelicka w Wierzbołowie sama obrała swego pastora.-

"L i e t u v o s Ž i n i o s" a u d z i a ł m n i e j s z o ś c i n a r o d o w y c h w w y b o r a c h . W związku z wyborami do samorządów wyrazają "Lietuvos Žinios" niezadowolenie z powodu taktyki mniejszości narodowych na Litwie. Według "Lietuvos Žinios" mniejszości narodowe sztucznie się izolują od społeczeństwa litewskiego, marząc o jakichś "górach Sjonu" czy "powiewach z Warszawy". Jest to zdaniem "Lietuvos Žinios" błędna droga, która doprowadzić może do bolesnych dla samych mniejszości wyników.

P o w r ó t d e l e g a c j i ż y d o w s k i e j z W i l n a . Jak podaje "Siegodnia"/Nr.146/, powróciła w dn.26 maja r.b. z Wilna delegacja żydowskich działaczy oświatowych w liczbie 25 osób, która udawała się do Wilna na oświatowy kongres żydowski.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

S p r a w a k ł a j p e d z k a w L i d z e N a r o d ó w .Jak podaje "Rytas" /Nr.113/, skarga kłajpedzka rozpatrywana była w dn.22 maja, przyczem delegacja litewska zgodziła się na przekazanie sporu w sprawie sądownictwa kłajpedzkiego Trybunałowi w Hadze. Pozatem zaspokoiła delegacja litewska wszystkie finansowe żądania kłajpedzian i przyrzekła zmniejszyć kompetencje Gubernatora Kłajpedy.

"L i e t u v o s A i d a s" w s p r a w i e w y s i e d l a n i a N i e m c ó w z L i t w y . W związku z zatargiem litewsko-niemieckim w sprawie wysiedlenia Niemców z terytorjum litewskiego, "Lietuvos Aidas" w Nr.114 dowodzi, że rząd litewski uczynił to zupełnie legalnie. Zwłaszcza, że wysiedlenia z trictu sensu wcale nie było, a miało miejsce jedynie nieprzedłużenie zezwolenia na dalszy pobyt. Pozatem "Lietuvos Aidas" zaznacza, że wysiedlenie dotyczyło trzech pracowników "Memeler Dampfboot" i "Memelländische Rundschau", a więc organów prasowych zasilanych pieniężnie przez zagranicę i wnoszących rozłam pomiędzy Litwinów a Niemców. Praktyka wykazała, że pod pretekstem personelu technicznego utrzymywani są na terytorjum kłajpedzkiem propagatorzy i agitatorzy na szkodę Litwy /sprawa Rümmlera/.

N i e m c y k ł a j p e d z c y a w y n i k i s k a r g i k ł a j p e d z k i e j w G e n e w i e . Jak podaje "Dzień Kowieński" /Nr.116/, w związku z postanowieniem rozwiązania kwestji finansowej w kraju kłajpedzkim przy pomocy znawców z Ligi Narodów i załatwieniem całego szeregu kwestyj prawnych, znajdujący się w Genewie przedstawiciele kraju kłajpedzkiego uważają wynik skargi za zadawalniający. Min.Curtius również wyraził nadzieję, iż Kłajpeda nie będzie miała już potrzeby składać zażaleń w Lidze Narodów.

M e m o r j a ł k ł a j p e d z i a n w s p r a w i e z m i a n y t a r y f y c e l n e j .Jak podaje "Dzień Kowieński" /Nr.116/, 10 kłajpedzkich związków przemysłowych i handlowych z kłajpedzkim związkiem przemysłowym na czele złożyło Ministrowi Skarbu memorjał z prośbą, by wspólnie z niemi omówił sprawę zmian taryf celnych oraz by zmiany te zostały ogłoszone przed ich zatwierdzeniem.

07